

AVTOBUSNE POSTAJE

DRUŽABNO AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE

RAZISKOVALNA NALOGA

ARHITEKTURA IN GRADBENIŠTVO

AVTORICE: ANA GUČEK, KATARINA HRASNİK, KATJA RESNIK

MENTOR: URH KODRE, prof.

CELJE, 2016

KAZALO

KAZALO	2
KAZALO SLIK	3
KAZALO TABEL	4
POVZETEK	5
BESEDA MENTORJA	6
UVOD	6
HIPOTEZE	6
PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH METOD	7
FAZA ISKANJA PROBLEMA	8
FAZA ZBIRANJA PODATKOV	8
AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA	8
AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA BREZ POKRITEGA DELA	9
AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA S STEKLENIMI STENAMI	10
ZIDANA AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA	12
ANKETA	13
REZULTATI ANKETE	14
FAZA PRIDOBIVANJA IDEJ	17
SKETCH UP MODELI	17
FAZA IZDELOVANJA IZDELKOV	19
MAKETE AVTOBUSNIH POSTAJALIŠČ	19
ZAKLJUČNA FAZA	21
DRUŽABNO AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE	21
PREVERJANJE HIPOTEZ	25
ZAKLJUČEK	26
VIRI IN LITERATURA	27

KAZALO SLIK

Slika 1 avtobusno postajališče na voznem pasu.....	9
Slika 2 avtobusno postajališče zunaj vozišča.....	10
Slika 3 avtobusno postajališče s steklenimi stenami.....	11
Slika 4 manjkajoča klopca v avtobusnem postajališču	11
Slika 5 zidano avtobusno postajališče	12
Slika 6 sketch up model 1	17
Slika 7 sketch up model 2	17
Slika 8 sketch up model 3	18
Slika 9 sketch up model 4	18
Slika 10 sketch up model 5	18
Slika 11 maketa 1.....	19
Slika 12 maketa 2.....	20
Slika 13 maketa 3.....	20
Slika 14 maketa 4.....	20
Slika 15 maketa Družabnega avtobusnega postajališča	22
Slika 16 drsna vrata in senčilo na oknu	22
Slika 17 klop z naslonjalom, mizica in obešalnik za torbe	23
Slika 18 električna vtičnica inWI FI oddajnik	23
Slika 19 Družabno avtobusno postajališče na razstavi v avli šole	24
Slika 20 učenci vozači z zanimanje opazujejo maketo postajališča.....	25

KAZALO TABEL

graf 1.....	14
graf 2.....	15
graf 3.....	15
graf 4.....	16

POVZETEK

V raziskavi smo proučevale avtobusna postajališča v našem šolskem okolišu in razvijale izboljšave zanje. V uvodu smo obstoječa avtobusna postajališča razvrstile v kategorije glede na prijaznost do uporabnikov. Nato smo s pomočjo ankete učence vozače, povprašale po njihovih željah. Le te smo nato s pomočjo računalniškega orodja prevedle v 3D računalniške modele, nato pa še v arhitekturne makete iz kapa lepenke. Ves ta proces na je vodil do našega cilja – izdelave makete avtobusnega postajališča po željah uporabnikov. Predlog postajališča je naletel na odličen odziv uporabnikov, zato smo mu vdahnile novo vsebino - postalo je Družabno avtobusno postajališče, točka druženja mladih.

BESEDA MENTORJA

Zdi se mi potrebno, da o letošnjem raziskovalnem delu, ki poteka pod mojim mentorstvom, napišem kratko spremno besedilo. Prvič smo se namreč lotili raziskovanja interdisciplinarno. Dve ekipi mladih raziskovalcev sta za svojo raziskavo izbrali enak objekt – avtobusna postajališča. Kako jih izboljšati, kako jih narediti bolj prijazne za uporabnika, je bil njihov skupni cilj. Do cilja sta ekipi prišli vzporedno, a po različnih poteh. Raziskavi s področja arhitekture in s področja prometa sta iskali rešitve in generirali nove ideje, vsaka poglobljeno na svojem področju, da sta se lahko raziskavi ob koncu združili v boljšo in kompleksnejšo rešitev. Kot mentor sem učencem poskušal razložiti, da v življenju nikoli ne moreš sam narediti vsega in ne moreš obvladati vseh znanj. Medpredmetno povezovanje, interdisciplinaren pristop in timsko delo pa se povsem druga zgodba.

UVOD

Smo učenke devetih razredov in spadamo med učence vozače. Naša šola stoji na obrobju mesta. V njen šolski okoliš so vključeni bližnji zaselki od koder se v šolo in iz nje vozijo učenci z avtobusi. Takšnih otrok je na naši šoli skoraj polovica.

Vsakodnevno preživimo čakajoč na avtobuse, kar nekaj časa na avtobusnih postajališčih. Ta pa so zelo različna. Če imamo srečo, čakamo v lepo urejenih, pokritih postajališčih z urejenimi sedišči. Na klopcah v postaji se družimo in klepetamo s sošolci in prijatelji. Marsikateri vozač pa avtobus čaka na odprtih, včasih tudi nepokritih avtobusnih postajališčih. Predvsem ob slabem vremenu je to čakanje zelo neprijetno.

V prvem delu raziskovalne naloge smo raziskale in opisale obstoječa avtobusna postajališča. Razvrstile smo jih v različne skupine glede na prijaznost do uporabnikov. V drugem delu smo s pomočjo različnih raziskovalnih metod poskušale oblikovati postajališče po željah naš uporabnikov. Poimenovali smo ga Družabno avtobusno postajališče.

Na šoli je avtobusna postajališča raziskovala še ena skupina mladih raziskovalcev. Problemov so se lotili s področja prometa. Ob koncu raziskave smo naše rezultate združili, kar je še nadgradilo naše delo in mu dalo dodatno širino.

HIPOTEZE

1. Učencem vozačem obstoječa avtobusna postajališča niso všeč.
2. Učenci vozači si želijo izboljšav na avtobusnih postajališčih.
3. Avtobusna postajališča lahko postanejo prostor družabnega življenja mladih.

PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH METOD

POTEK RAZISKAVE IN RAZISKOVALNE METODE

1. FAZA ISKANJA PROBLEMA

POSTAVITEV HIPOTEZ

2. FAZA ZBIRANJA PODATKOV

KAKŠNO JE OBSTOJEČE STANJE
AVTOBUSNIH POSTAJALIŠČ?

85 ANKETIRANIH VOZAČEV

3. FAZA PRIDOBIVANJA IDEJ

6 3D RAČUNALNIŠKIH MAKET

4. FAZA IZDELOVANJA IZDELKOV

4 MAKETE AVTOBUSNIH
POSTAJALIŠČ

5. ZAKLJUČNA FAZA

MAKETA DRUŽABNEGA
AVTOBUSNEGA POSTAJALIŠČA

FAZA ISKANJA PROBLEMA

V prvi stopnji našega raziskovalnega dela smo v domačem okolju poskušale poiskati problem ali izziv, ki bi ga bilo vredno raziskati. Ker se v šolo vozimo z avtobusom (spadamo med vozače), smo izziv iskale na tem področju. Vsak dan na avtobusnih postajališčih preživimo kar nekaj časa, zato smo svojo raziskavo usmerile v to smer. Odločile smo se, da podrobno raziščemo obstoječe stanje avtobusnih postajališč v našem šolskem okolju in da s pomočjo izbranih raziskovalnih metod in lastnega ustvarjalnega dela poskušamo to stanje izboljšati. Izbrale smo področje arhitekture, saj smo opazile, da se s podobo in uporabnostjo postajališč ne moremo biti vedno zadovoljne. Postavile smo raziskovalne hipoteze in se lotile dela.

Postavile smo naslednje hipoteze:

1. Učencem vozačem obstoječa avtobusna postajališča niso všeč.
2. Učenci vozači si želijo izboljšav na avtobusnih postajališč.
3. Avtobusna postajališča lahko postanejo prostor družabnega življenja mladih.

FAZA ZBIRANJA PODATKOV

AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA

"**Avtobusno postajališče** je posebej zgrajena in označena prometna površina, določena za postanek avtobusov, ki omogoča varno vstopanje oziroma izstopanje potnikov. Je posebej zgrajena in označena prometna površina zunaj ali na vozišču ceste, ki obsega postajališče, čakališče ter navezovalne površine za pešce na javne površine za pešce, v primeru avtobusnega postajališča zunaj vozišča pa tudi uvozni in izvozni pas na postajališče." (Krajnc in Pipan, 2010, 45)

Prvi del faze zbiranja podatkov smo usmerile v popisovanje obstoječih avtobusnih postaj. Ogledale in popisale smo vsa avtobusna postajališča v našem šolskem okolju. Pozorne smo bile predvsem na to, kako prijazne so do nas uporabnikov in ali so kaj poškodovane.

Postaje smo razdelile na tri skupine:

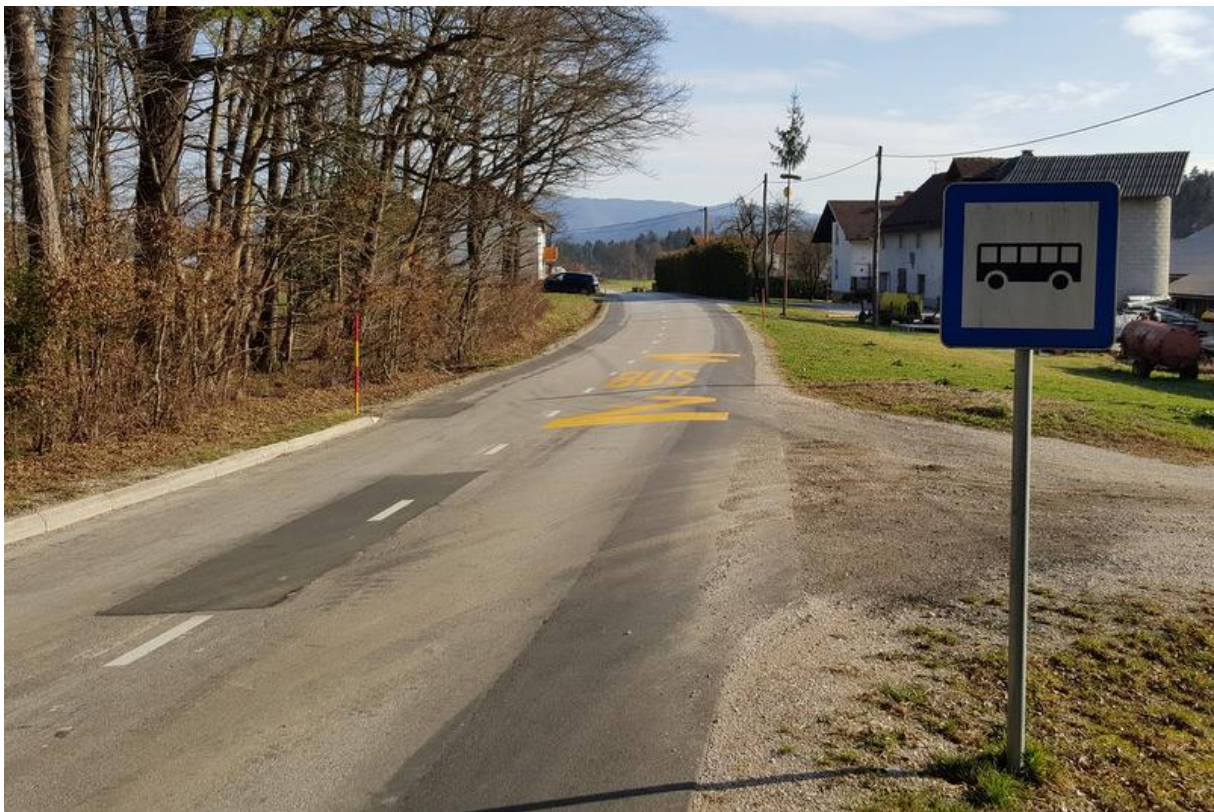
1. Postajališča brez pokritega dela.
2. Postajališča s steklenimi stenami.
3. Zidana postajališča.

AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA BREZ POKRITEGA DELA

"Avtobusno postajališče na vozišču je avtobusno postajališče, ki ima postajališče na vozišču ceste ter čakališče neposredno ob vozišču ceste." (Krajnc in Pipan, 2010, 45)

Avtobusna postajališča brez pokritega dela smo z vidika prijaznosti do uporabnika uvrstile najnižje. Med čakanjem na avtobus smo izpostavljeni različnim vremenskim vplivom, še posebno neprijetno je čakanje v deževnem, vetrovnem ali mrzlem vremenu. Ta postajališča nimajo sedišča niti kakršne koli druge opreme, ki bi čakanje na avtobus naredilo bolj prijetno. V nadaljevanju se z njimi nismo ukvarjale, saj smo za naše izboljšave potrebovale vsaj osnovno pokrito površino.

Slika 1 avtobusno postajališče na voznem pasu

Slika 2 avtobusno postajališče zunaj vozišča

"Avtobusno postajališče zunaj vozišča je avtobusno postajališče, ki ima postajališče neposredno ob vozišču ali fizično ločeno od vozišča." (Krajnc in Pipan, 2010, 45)

AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA S STEKLENIMI STENAMI

Steklena postajališča so najmodernejša in že ponujajo določeno mero udobja za čakajoče potnike. Nudijo osnovno zavetje pred vremenskimi vplivi, so v večini lepo pregledna in z lahkoto opaziš prihajajoč avtobus. Tudi za voznike avtobusov so prijazna, saj že od daleč vidijo ali so v postaji potniki ali ne. Ta problem preglednosti postaj je podrobno raziskala ekipa raziskovalcev, ki je na področju prometa vzporedno z nami raziskovala avtobusna postajališča. Udobje je na postajališču res osnovno, saj je omejeno na klopco in koš za smeti. Klopca je žal brez naslona in narejena premalo obstojno, saj je v mnogih postajališčih poškodovana ali celo v celoti odstranjena. Dodaten element je reklamni pano, ki pa je zgolj ekonomskega značaja in na samo prijaznost do potnikov ne vpliva.

Slika 3 avtobusno postajališče s steklenimi stenami

Slika 4 manjkajoča klopca v avtobusnem postajališču

ZIDANA AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA

V našem šolskem okolišu imamo pet zidanih avtobusnih postajališč. V naši raziskavi smo jih ocenile kot uporabnikom najbolj prijazna. Nudijo najboljše zavetje pred vremenskimi vplivi, klopce so najbolj udobne, imajo tudi koše za smeti. Njihova slabost je nepreglednost, saj sedeči potniki slabo vidijo prihajajoče avtobuse, šoferji pa ne vidijo, ali so v notranjosti postajališča potniki. Ta problem so uspešno rešili raziskovalci s področja prometa.

V nadaljevanju raziskave smo se usmerile na izboljšave in nadgradnjo zidanih postajališč, saj dopuščajo največ kreativnosti in možnosti izboljšav.

Slika 5 zidano avtobusno postajališče

ANKETA

V drugem delu smo za pridobivanje koristnih podatkov uporabile anketo. Na naši šoli je 124 vozačev, ki se v šolo in iz nje vozijo z avtobusom. Anketirale smo 85 učencev. Omejile smo se samo na naše vrstnike in smo namerno izpustile ostale uporabnike avtobusnih postajališč. Če bi v raziskavi zajele celotno populacijo uporabnikov, bi se oddaljile od naše tretje hipoteze, sama raziskava pa bi postala preobsežna za nas. Mogoče bi bilo smiselno nekoč v prihodnosti raziskati, kaj ostali uporabniki menijo o naših ugotovitvah in idejah, ki so nastale v raziskavi.

Anketo so sestavljala naslednja vprašanja:

1. Kam se običajno odpelješ z avtobusom?
2. Ali so ti avtobusna postajališča všeč?
3. Kaj te moti na avtobusnih postajališčih?
4. Kaj si želiš izboljšati na avtobusnih postajališčih?

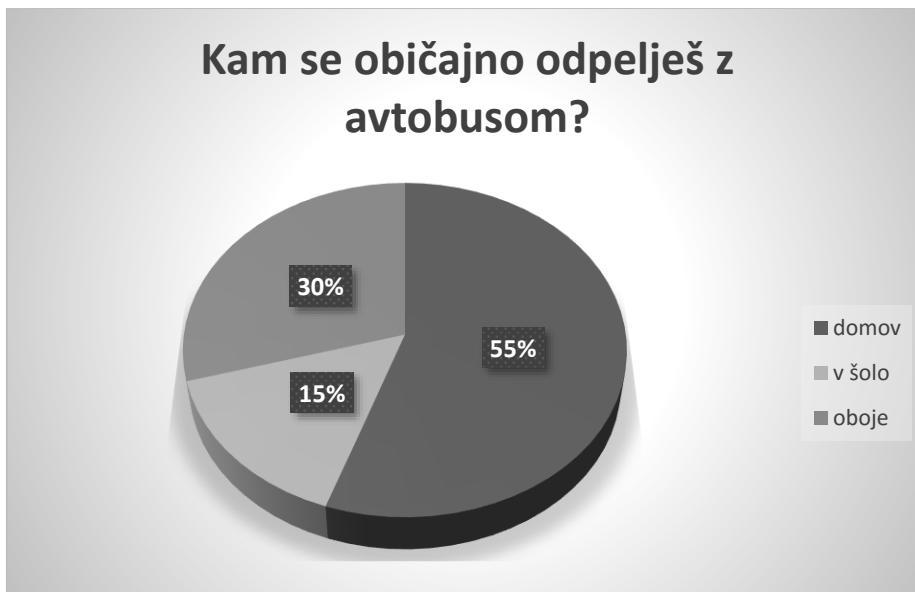
REZULTATI ANKETE

V anketi smo anketirale 85 vozačev naše šole. S pomočjo grafov so predstavljeni odgovori, ki so jih izbrali učenci.

graf 1

Na prvo vprašanje je pritrdilno odgovorilo 50 učencev, negativno je odgovorilo 25 učencev, 10 pa je bilo neveljavnih odgovorov. To vprašanje je bilo neposredno povezano z našo prvo hipotezo v kateri smo predpostavljale, da učencem avtobusna postajališča niso všeč. Iz rezultatov je razvidno, da je kar 59% učencev odgovorilo, da so jim avtobusna postajališča všeč. Odgovor nas je malo presenetil in našo prvo hipotezo smo ovrgle.

graf 2

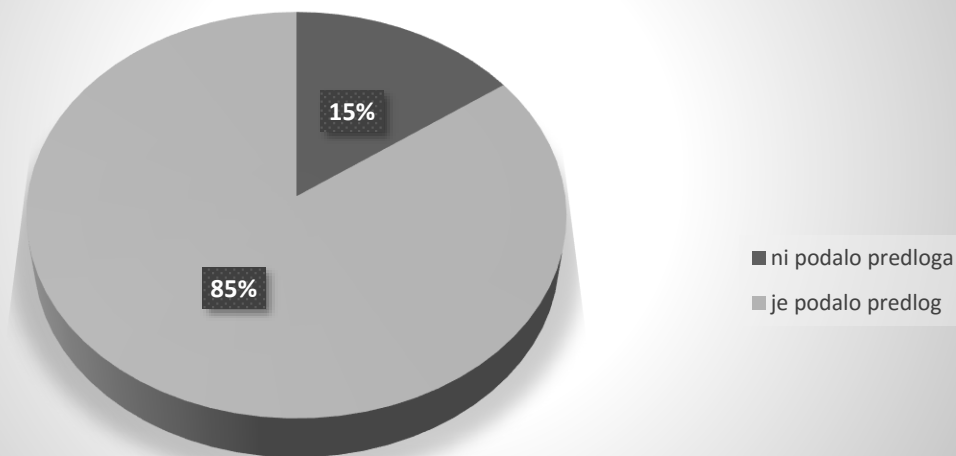
Drugo anketno vprašanje nam je dalo odgovor na to ali se učenci z avtobusom pogosteje vozijo v šolo ali iz šole. Iz grafa je razvidno, da se kar 40% več učencev vozi z avtobusom domov kot zjutraj v šolo. To dejstvo smo pripisale temu, da se veliko učencev zjutraj v šolo pripelje s starši, ki odhajajo v službo, domov pa gredo z avtobusom. To smo opazile že prej, saj so avtobusna postajališča na poti domov bolj polna, kot v jutranjih urah.

graf 3

Na to vprašanje je podalo predlog 55 učencev, 30 učencev pa predloga ni napisalo. Pokazalo se je, da so učenci vozači kritični opazovalci, ki jim ni vseeno, na kakšnih avtobusnih postajališčih čakajo na avtobus.

Kaj si želiš izboljšati na avtobusnih postajališčih?

graf 4

Naša druga hipoteza je predpostavljala, da si učenci želijo sprememb na avtobusnih postajališčih. To hipotezo je potrdilo dejstvo, da je kar 72 učencev od 85-ih podalo predlog za izboljšavo avtobusnega postajališča. Predloga ni podalo samo 13 učencev. To vprašanje je bilo izjemno pomembno za našo nadaljnje raziskovalno delo, saj smo si ustvarile široko bazo predlogov, iz katere smo nato črpale ideje za izboljšave.

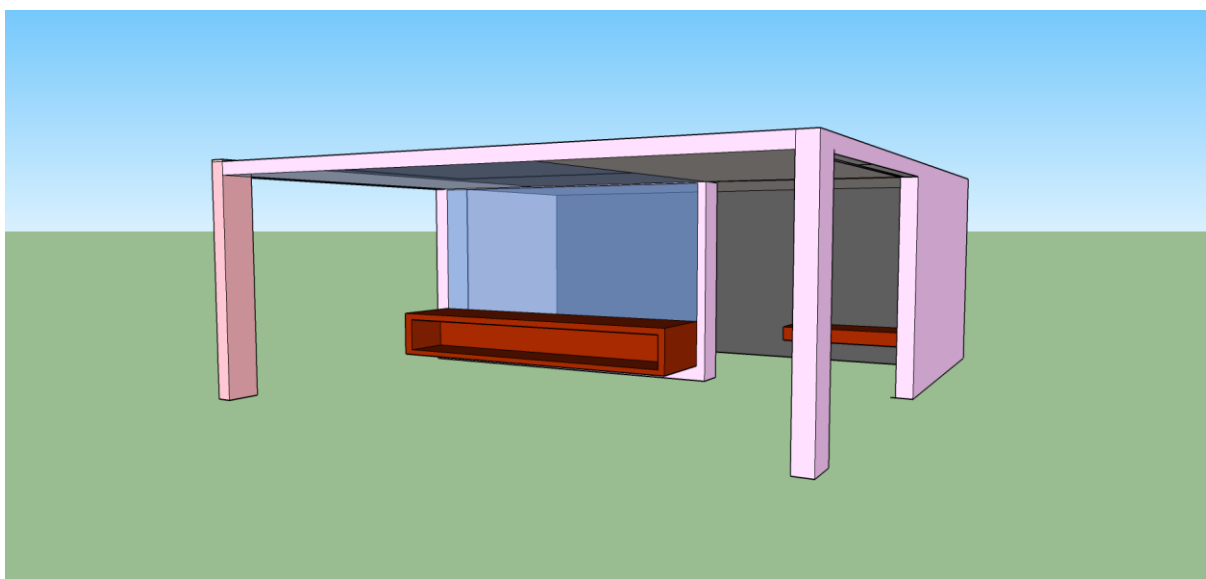
Naj navedemo samo nekaj predlogov, ki smo jih dobile s pomočjo ankete: mehke klopi, wi-fi dostop, bolj zaprte, video nadzor, prostor za odlaganje torb, modernejši, bolj barvni, večje postaje, lepše, zavetrje, vozni redi...

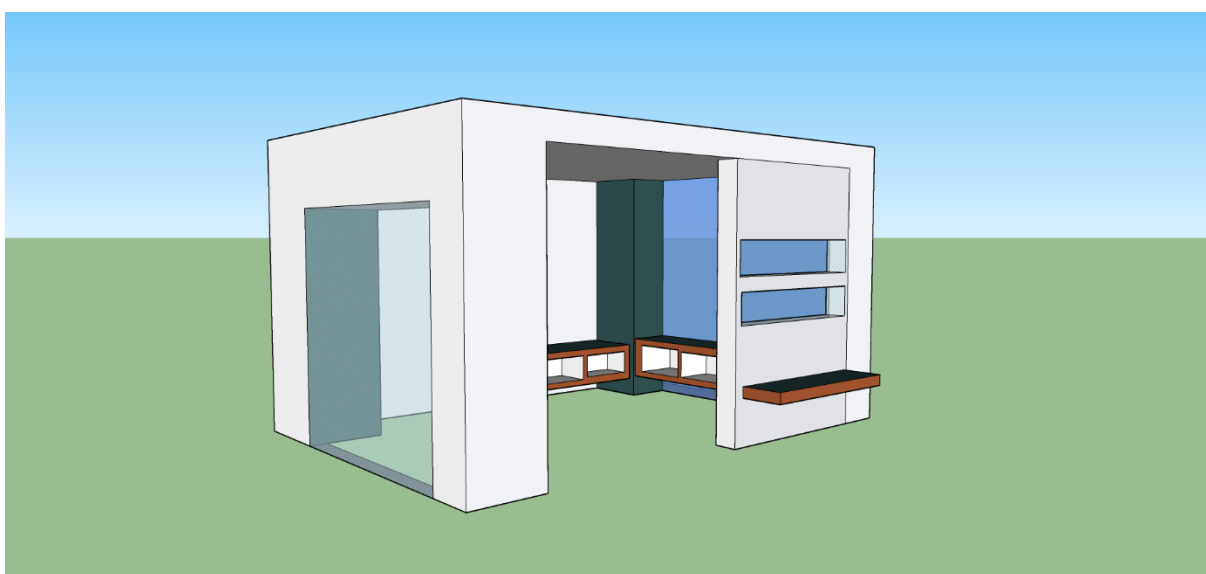
FAZA PRIDOBIVANJA IDEJ

V tej fazi raziskave, smo poskušale naše zbrane podatke o avtobusnih postajališčih spremeniti v prve oprijemljive rešitve in izboljšave. Računalniško orodje Google Sketch Up nam je omogočilo, da smo lahko v tri dimenzionalno obliko pretvorile še tako neverjetne predloge. V tem delu smo dale domišljiji prosto pot in se nismo omejevale s tem, ali je določene rešitve mogoče izpeljati v resničnem svetu ali ne. Ustvarjanje s pomočjo računalnika je zabavno, kreativno, omogoča popravke in je bistveno hitrejše od ustvarjanja pravih maket iz kartona. izkazalo se je za idealno pomagalo v tej fazi viharjenja možganov.

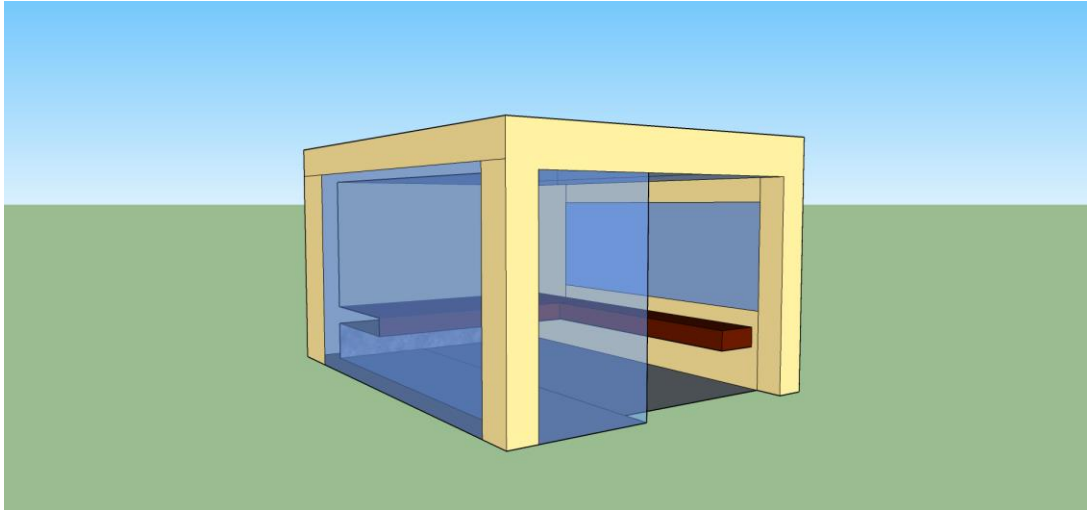
SKETCH UP MODELI

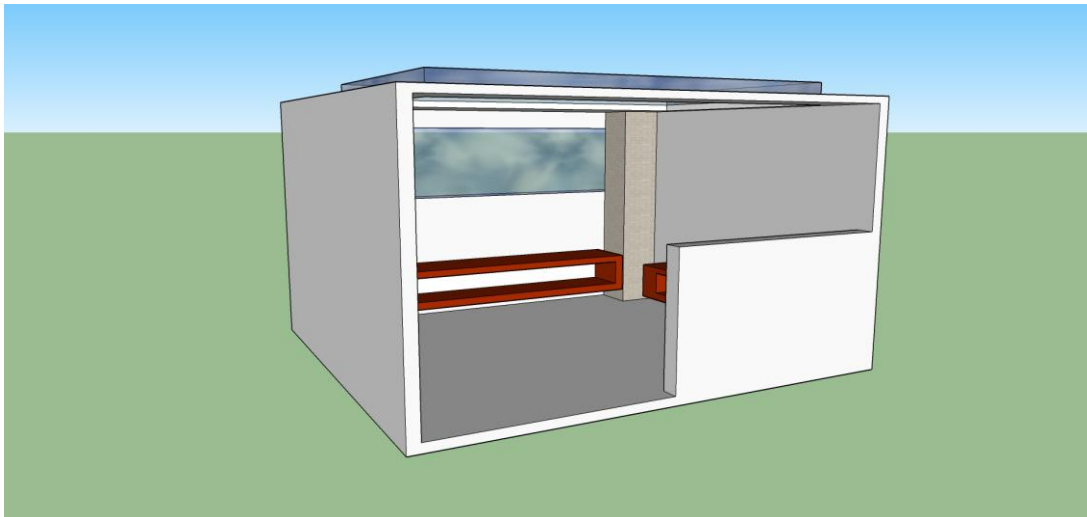
Slika 6 sketch up model 1

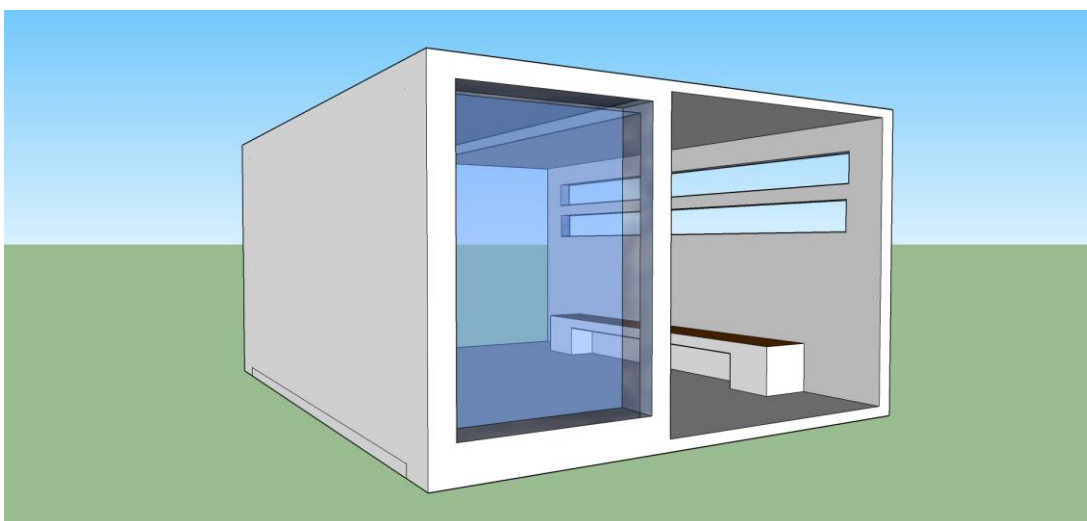
Slika 7 sketch up model 2

Slika 8 sketch up model 3

Slika 9 sketch up model 4

Slika 10 sketch up model 5

FAZA IZDELOVANJA IZDELKOV

Naše raziskovanje se je približevalo koncu in lotile smo se izdelovanja prvih izdelkov, imenovanih tudi prototipi. V tej fazi smo poskušale predhodno pridobljene ideje in predloge spremeniti v oprijemljivo obliko. Okolje računalniškega 3D modeliranja smo zamenjale za lepenko, nožek in lepilo. Takoj smo spoznale, da je to povsem drug način dela, kjer veljajo druga pravila. Lahkotno in včasih tudi naključno premikanje računalniške miške je nadomestilo načrtovanje s svinčnikom in ravnilom. Večina rešitev, ki so v navideznem okolju računalniškega programa delovale izvedljivo se je pokazalo za neizvedljive. V računalniški maketi streha stoji tudi na enem podpornem stebri, pri maketi iz kartona smo potrebovale vsaj tri. Takšnih spoznanj je bilo še veliko. Vendar smo se z izdelavo kartonastih maket še za en korak približale končnemu cilju.

MAKETE AVTOBUSNIH POSTAJALIŠČ

Slika 11 maketa 1

Slika 12 maketa 2

Slika 13 maketa 3

Slika 14 maketa 4

ZAKLJUČNA FAZA

DRUŽABNO AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE

Naša celotna raziskava je bila usmerjena v naš zadnji izdelek, ki smo ga poimenovali Družabno avtobusno postajališče. V prejšnjih fazah raziskovanja smo preverjale kakšne so želje uporabnikov postajališč, zbirale, organizirale in dopolnjevale smo njihove predloge, svojo ustvarjalnost in kreativnost smo preizkušale s pomočjo računalniškega orodja, oblikovale smo arhitekturne makete iz kapa lepenke.

Za izdelavo Družabnega avtobusnega postajališča smo izbrale osem, po našem mnenju najobetavnejših predlogov izboljšav, ki so se porodili skozi raziskovalni proces. Določile smo obliko postajališča, in se lotile izdelave makete. Za obliko smo izbrale kvader. V prejšnjih fazah smo preizkusile mnoge oblike, a so se izkazale za prezahtevne za umestitev naših izboljšav.

1. **Drсна vrata.** Na sprednji strani postajališča bi bila nameščena drsna vrata, ki bi omogočala, da se ob vetrovnem, mrzlem ali deževnem vremenu postajališče zapre.
2. **Senčilo na oknu.** Na eni steni bi imelo postajališče veliko okno, ki bi ga bilo mogoče zastreti s senčilom.
3. **Tabla za pisanje sporočil.** Na zadnji steni postajališča bi bila velika tabla na katero bi si uporabniki postajališč lahko pisali kratka sporočila, naslove, telefonske številke...
4. **Klopca z naslonjalom.** Ob zadnji steni bi bila klopca s širokim sedalom in naslonjalom.
5. **Obešalnik za šolske torbe.** Na steno bi bil pritrjen obešalnik za šolske torbe, saj so tla v avtobusnih postajališčih pogosto umazana.
6. **Mizica za pisanje domačih nalog.** Čas, ki ga porabimo za čakanje v postajališčih bi lahko koristno uporabili.
7. **Električna vtičnica.** Lahko bi napolnili naše prazne telefone.
8. **WI FI oddajnik.** Omogočal bi brezžični internet znotraj postajališča.
9. **Sistem za opozarjanje na čakajoče potnike.** V postajališče bi vgradili sistem za opozarjanje na čakajoče potnike, ki ga je razvila ekipa raziskovalcev, ki je raziskovala skupaj z nami.

Slika 15 maketa Družabnega avtobusnega postajališča

Slika 16 drsna vrata in senčilo na oknu

Slika 17 klop z naslonjalom, mizica in obešalnik za torbe

Slika 18 električna vtičnica in WI FI oddajnik

Ob koncu raziskave smo maketo postajališča razstavile v avli šole in opazovale odzive učencev. Bili so res navdušeni. Mnogi odzivi so bili, da bi oni kar živeli v takšni hiški. In tukaj se nam je porodila zadnja ideja – naj postane avtobusno postajališče točka družabnega življenja mladih. V postajališču ne bi samo čakali na avtobus, ampak bi se tudi srečevali in se družili. Lahko bi ustanovili odbor, skupino mladih, ki živi v bližini postajališča in bi bila zadolžena za red in čistočo našega Družabnega postajališča. Zavedamo se, da je huliganstvo in uničevanje tujih stvari velik problem, a ta postajališča večinoma stojijo v lokalnih okoljih na obrobjih mest, kjer bi jih mladi, ki tam prebivamo, zlahka vzljubili in lepo skrbeli zanje.

Slika 19 Družabno avtobusno postajališče na razstavi v avli šole

Slika 20 učenci vozači z zanimanje opazujejo maketo postajališča

PREVERJANJE HIPOTEZ

1. Učencem vozačem obstoječa avtobusna postajališča niso všeč.

To hipotezo smo ovrgle, saj je kar 59% vozačev odgovorilo, da so jim obstoječa postajališča všeč. Predvidevamo, da zato, ker se imamo ob čakanju na avtobus lepo in se družimo z vrstniki in prijatelji.

2. Učenci vozači si želijo izboljšav na avtobusnih postajališčih.

To hipotezo smo potrdile, saj je v anketi kar 85% vozačev podalo svoj predlog za izboljšavo postajališča.

3. Avtobusna postajališča lahko postanejo prostor družabnega življenja mladih.

Tudi to hipotezo lahko potrdimo, saj so bili odzivi naših vrstnikov na izboljšave in predloge, ki smo jih skupaj z njimi razvile za Družabno avtobusno postajališče, res pozitivni.

ZAKLJUČEK

Raziskovanje avtobusnih postajališč se je izkazalo za zelo zabavno in ustvarjalno opravilo. Preizkušale smo se v različnih tehnikah oblikovanja, od računalniškega modeliranja, do oblikovanja iz kapa lepenke. Anketirale smo naše vrstnike vozače in poskušale ugotoviti, kakšne so njihove želje. Te želje smo pretvarjala v prve arhitekturne zamisli in ob koncu raziskave prišle do rešitev, ki smo jih poimenovali Družabno avtobusno postajališče. Običajno avtobusno postajališče smo opremile z izboljšavami, ki bi naredile čakanje na avtobus bolj prijetno in zanimivo. Postajališče nam je vsem postalo celo tako všeč, da smo mu dale novo vsebino – točka družabnega srečevanja mladih. Vemo, da vse naše ideje niso izvedljive, da je problem huliganstvo, ampak po odzivu mladih vozače verjamemo, da so možne tudi spremembe v tej smeri. Če bomo kdaj prave arhitektke, bomo z veseljem prisluhnile takšnim idejam.

VIRI IN LITERATURA

1. Dumont, H., Istance, D. & Benavides, F. (ur.).(2013). O naravi učenja. Uporaba raziskav za navdih prakse. Ljubljana, ZRSŠ.
2. Likar, B. in sodelavci (2004). Inovativnost v šoli. Inštitut za inovativnost in tehnologijo - Korona plus, Ljubljana. Dostopno tudi na: <http://www.inovativnost.net/>
3. Armstrong, T. (2006). Prebudite genija v svojem otroku : spodbujanje radovednosti, ustvarjalnosti in učnih sposobnosti. Tržič : Učila International.
4. Projekt »Razvoj, implementacij in evalvacija modela za spodbujanje inovativnosti učencev v osnovnih šolah« , delovno gradivo (Celje, seminar 27. In 28.8.2013)
5. Šumi, N.,(1994). Znak v prostoru. Gorenjski tisk, Kranj, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani,
6. Krajnc R., Pipan I. (2010). Tehnologija javnega potniškega prometa. Tehniška založba Slovenija